

ELŐLAP

(előterjesztések beadásakor kitöltése kötelező)

Előterjesztés címe:	Szünyoggyérítési módszerek ismertetése és javaslat környezetkímélő módszer bevezetésére		
Az előterjesztés tartalma:	Szünyoggyérítési módszerek ismertetése és javaslat környezetkímélő módszer bevezetésére		
Előterjesztő neve:	Vajda Viktória		
Az előterjesztést készítette:	Vajda Viktória		
	Szabó-Miklós Rita		<i>Szabó-Miklós Rita</i>
Az előterjesztés beadásának dátuma*:	2023.06.22		
Sürgősség indoka:			
Ülés fajtája:	Nyílt ülésen tárgyalandó: ☒	Zárt ülésen tárgyalandó: ☐	Zárt ülésen tárgyalható: ☐
Zárt ülés elrendelésére vonatkozó jogszabályi hely:			
Döntés fajtája:	Rendelet: ☐	Határozat:	
		Normatív: ☐	Hatósági: ☐
		Egyéb: ☒	
Döntéshozatalhoz szükséges többség:	Egyszerű: ☒	Minősített: ☐	
Név szerinti szavazást igényel:	NEM: ☒	IGEN: ☐	
Titkos szavazást igényel:	NEM: ☒	IGEN: ☐	
A határozat végrehajtásáért felelős személy megnevezése:	Polgármester		
A végrehajtási határidő megjelölése (reális időpont):	azonnal		
Szerepelt-e korábbi napirenden:	NEM: ☒	IGEN: ☐	Az előző döntés száma:
		Előzmény mellékletként csatolva: ☐	
Pénzügyi állásfoglalást igényel:	NEM: ☐	IGEN: ☒	Pénzügyi forráshely-megjelölést tartalmaz: ☒
		Pénzügyi osztályvezető ellenjegyzése:	
Jogi állásfoglalást igényel:	NEM: ☒	IGEN: ☐	Véleményező jogász:
Tárgyalja:	Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság	☐	
	Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság	☐	
	Pénzügyi, Ellenőrző, Közbeszerzési és Jogi Bizottság	☐	
	Képviselő-testület	☒	
Tanácsnoki vélemény:	Városüzemeltetési tanácsnok	EGYETÉRT: ☐ NEM ÉRT EGYET: ☐	
	Sportügyi tanácsnok	EGYETÉRT: ☐ NEM ÉRT EGYET: ☐	
A napirend tárgyalásához tanácskozási joggal meghívandók:			
Jegyzői ellenjegyzés:	Átdolgozandó, tárgyalásra nem alkalmas: ☐	Megjegyzés:	
	Képviselő-testületi és/vagy bizottsági tárgyalásra alkalmas: ☒	<i>[Signature]</i> jegyző	

* jegyzőkönyvvezető tölti ki

Göd Város Önkormányzata

ELŐTERJESZTÉS

Göd Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete
2023. júniusi ülésére

Tárgy: Szúnyoggyérítési módszerek ismertetése és javaslat környezetkímélő módszer bevezetésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Korábban nyitottság mutatkozott arra, hogy egy 21. századi, európai mederbe tereljük a szúnyoggyérítés kérdését, azonban anyagi okok miatt úgy döntött a testület, hogy nem vágunk bele a biológiai szúnyoggyérítésre való áttérésbe. (113/2023 (III.20) ÖK határozat)

Magyarországon régóta rendszeres a szúnyoggyérítés, de egyelőre az elavult módszerek vannak többségben. Míg Németországban már a 70-es évek óta használnak biológiai módszereket szúnyoglárvák elpusztítására, és Nyugat-Európában sok helyen csak rendkívüli körülmények közt és nagyon korlátozott területen engedélyezett a kémiai szerek bevetése, addig nálunk még mindig ez a módszer jelenti a fő megoldást, és nem is látszik a paradigmaváltás igénye.

Jelen előterjesztésben szeretném a jelenleg elérhető módszereket, előnyeiket és hátrányait röviden ismertetni, és javaslatot tenni olyan módszerek bevezetésére, amelyek megfelelnek a korszerű, elérhető, legjobb technológia kitételnek, előnyt jelentenek pályázati forrásokhoz való hozzáférés igénylésekor, környezetbarát és emberi egészségre nem káros technológiát alkalmaznak.

I. A földi-kémiai védekezés

A kémiai szúnyoggyérítés esetében alkalmazott hatóanyag valójában egy idegméreg, elpusztítja a kifejlett szúnyogokat, de csak azokat, amelyekkel a kezelést követő néhány órán belül közvetlenül kapcsolatba kerül (a szúnyog testére kerül a permetcsepp), ugyanakkor minden más rovar is, pl. az olyan ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó fajokat, mint a méhek. (Ezért jogszabályi köteleesség a kémiai irtás előtt a méhészeket kiértesíteni, akik az irtás időszakában zárva kell tartásuk a családokat, hogy azokat ne pusztítsa el a méreg. A szabadon élő beporzókat természetesen nem tudjuk zárva tartani.) A fajszeliktívitas a rovarok körében tehát gyakorlatilag 0. Több tanulmány rámutatott a hatóanyag által okozott emberi megbetegedések összefüggésére is. Szintén jogszabályi kötelezettség a lakosok előzetes kiértesítése, és felhívása arra, hogy a szabadban található olyan tárgyakat is vigyék zárt helyre, amellyel később bőr-kontaktusba kerülhetnek (gyerekjáték, ruházat stb.) Tagadhatatlan a hatóanyag veszélyessége melegvérűekre. A szúnyogok elleni hatékonyság a terület adottságaitól nagy mértékben függ. Erősen csökkenti a hatékonyságot a permetszer útjába kerülő épület, sűrű lombosított növényzet (sövény), stb. Sűrűn lakott környezetben tehát legfőképpen az előkertek rovarvilágának kiirtását végzi el a permetező autó. Mindeközben rezisztencia is kialakul a szúnyogokban, ami a méreg későbbi sikeres alkalmazását teszi lehetetlenné, amikor arra valóban nagy szükség lenne egy-egy járványügyi helyzet csírájában történő elfojtásához.

A kémiai szúnyoggyérítés nem, hogy nem hatékony, de káros. A Magyar Tudományos Akadémia már 2018-ban kiadott egy olyan szakmai javaslatot, amely koncepcióváltást sürgetett a szúnyoggyérítésben. Ebben azt írták, hogy biológiai gyérítésre, rendszeres élőhely-térképezésre, akkreditált laboratóriumokra és a lakosság bevonására van szükség. A bevett védekezésben több problémát

azonosítottak, de az egyik legfontosabb megállapításuk, hogy tudományos adatok alapján a túlnyomórészt deltamethrin alapú gyérítés alkalmatlan a szúnyogállomány tartós kezelésére. A kémiai gyérítés egyetlen előnye, hogy ingyenes, illetve a kistérségi szerződés keretében (olcsón?) valósul meg.

II. A biológiai (bakteriális) védekezés nagyméretű, szabad vízfelületeken (ártér, tavak, csapadékszikkasztó árkok, stb)

A biológiai szúnyogirtás egyik módszerének lényege, hogy az előzetesen feltérképezett élőhelyekre, szúnyogok tenyészőhelyeire egy olyan készítményt juttatnak ki, amelyben egy baktérium által termelt fehérje a hatóanyag. Ez a szer csak a szúnyoglárvákat pusztítja el, más élőlényekre ártalmatlan. A Noxious Kft. 2023. 02.22-én kiadott ajánlat a térképezési feladatokra adott bruttó ár: **9.986.772 Ft** (A következő években ez az összeg más lehet, időjárástól függően végzett kezeléseket kell akkor kifizetni. Hosszútávú átalányszerződés megkötésére is van példa, van lehetőség.)

A Katasztrófavédelem által elrendelt gyérítések egy része alkalmazza a bakteriális úton ható biológiai módszert (2023-ban eddig Pest megyében összesen 3450 ha-on), de a jellemzően (2023-ban eddig Pest megyében összesen 21509 ha-on, ebből Gödön 2 alkalommal, összesen 660 ha-on) az emberi egészségre is káros, nem fajszelktív, és hatékonyságában erősen megkérdőjelezhető földi-kémiai (autóról kiszórt permetszeres) módszert alkalmazzák. Ez a kezelés azonban lemondható a Polgármester aláírásával a Katasztrófavédelemhez eljuttatott nyilatkozat útján.

III. Szúnyogcsapdás módszer (szárazföldön alkalmazható, kisebb szabadtereken, idényszerűen végezhető védekezés)

A biológia jellegű gyérítés új típusa a szúnyogokat magához vonzó hatóanyagot tartalmazó készülék, amelyben a hatóanyag-kombináció másik összetevője elpusztítja a belekerülő szúnyoglárvákat. Ebből idén magyarországi kereskedelmi forgalomba került egy olyan változat, amely szabadterén is elhelyezhető és kb 200 m²-es területről tudja egy-egy készülék magához vonzani az ártalmas (embert megbetegítő fertőzést is hordozó) szúnyogfajokat. (Bemutató videó (2 perc) ITT) A módszert már alkalmazzák legalább egy szomszédos településen, közintézmények udvarrészeinek szúnyogmentesítésére. (Lásd: Dunakeszi, Piros Óvoda, videó (1 perc) ITT.)

Göd város közttereinek lefedésére adott ajánlat 4.590.450 Ft+Áfa (bruttó: **5.829.872 Ft**). Részletesen a mellékelt indikatív ajánlatban megtekinthető a közterületek listája. Ez bővíthető/szűkíthető. A következő években az összeg más lehet: mert a csapdák újrahasznosíthatók.

IV. Biológia, lakossági célra kifejlesztett eszköz

A lakosok számára a Culinex tabletta is megoldás lehet a ház körüli nagyobb víztárolók (esővízgyűjtő, medence) szúnyogmentesen tartására. A környezettudatos modell részeként bevett gyakorlat volt, hogy az önkormányzatok biológiai hatóanyagú tablettát osztottak a lakosoknak, amellyel a háztáji tenyészővizeket a lakosok saját maguk le tudták kezelni.

A biocidok Európai Unió harmonizációjakor a biológiai hatóanyagú lakossági tabletta kikerült a magyar piacról, azonban most (2023) újra elérhetővé vált. Egy levél Culinex tabletta plus (10 db tabletta/levél) ára bruttó 3000-3340 Ft az Euró árfolyamától és a rendelési számtól függően. Alkalmazás: 2 m² vízfelülethez heti 1 tabletta. Részletesebb leírás a használatról <https://www.szunygok.hu/Culinex> linken érhető el.

Összességében tehát rendelkezésre állnak környezetkímélő, fajszelektív és hatékony módszerek, amellyel ki lehet váltani a kémiai módszereket.

Mindezen okok miatt sürgetem, hogy mondjuk le az idegméreg általi gyérítést, és kezdjük meg minél hamarabb a biológiai gyérítésre való áttérést.

Határozati javaslatok:

1. Göd Város Önkormányzatának képviselő-testülete úgy dönt, hogy nem kívánja igénybe venni a jövőben a Katasztrófavédelem és a Dunakeszi Kistérség által megrendelt kémiai gyérítést. Felkéri a Polgármestert ezen szolgáltatások lemondására 2023 júliusától.
2. Göd Város Önkormányzatának képviselő-testülete úgy dönt, hogy forrást biztosít és megrendeli a hosszútávú biológia (bakteriális) védekezéshez szükséges térképezés elkészítését. Forrásigény 11 millió Ft.
3. Göd Város Önkormányzatának képviselő-testülete úgy dönt, hogy forrást biztosít és megrendeli a közterületeken helyileg és idényszerűen alkalmazható, szelektív hatóanyagú (tehát kizárólag szúnyogfajokra ható) szúnyogcsapdás eszközök kihelyezését azonnal. Forrásigény: 6 millió Ft.

Felelős: Polgármester

Forrás: Feladattal nem terhelt tartalék

Vajda Viktória sk.

Göd, 2023.június 26.